

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA

Dla Walnego Zgromadzenia oraz dla Rady Nadzorczej Getin Noble Bank S.A.

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie rocznego sprawozdania finansowego Getin Noble Bank S.A. („Bank”) z siedzibą w Warszawie, ul. Przykoppowa 33, na które składają się: rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2019 roku, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym oraz sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku oraz noty do sprawozdania finansowego zawierające opis przyjętych zasad rachunkowości i inne informacje objaśniające („sprawozdanie finansowe”).

Naszym zdaniem, sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Banku na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz jego wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku zgodnie z mającymi zastosowanie Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa oraz jego statutem,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”).

Niniejsza opinia jest spójna ze sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy dnia 31 marca 2020 roku.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”) oraz stosownie do ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym („ustawa o biegłych rewidentach”) oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylające decyzję Komisji 2005/909/WE („rozporządzenie UE”). Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została dalej opisana w sekcji naszego sprawozdania „Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego”.

Jesteśmy niezależni od Banku zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”) przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Banku zgodnie z wymogami niezależności określonymi w ustawie o biegłych rewidentach oraz w rozporządzeniu UE.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Istotna niepewność dotycząca kontynuacji działalności

Zwracamy uwagę na notę II.4.2 sprawozdania finansowego, w której Zarząd Banku poinformował, że jest w trakcie realizacji uruchomionego w dniu 10 stycznia 2020 roku Planu Naprawy Grupy Getin Noble Banku S.A. („Plan Naprawy”). Przyczynami uruchomienia Planu Naprawy było uzyskanie ujemnego wyniku finansowego i utrata rentowności prowadzonej działalności, a także poczynając od dnia 1 stycznia 2018 roku nie spełnianie minimalnego wymaganego poziomu połączonego bufora kapitałowego.

Ponadto w nocie II.4.2 sprawozdania finansowego Zarząd Banku poinformował, że w dniu 16 marca 2020 roku nastąpiło naruszenie przez Bank poziomu łącznego współczynnika kapitałowego, o którym mowa w art. 92 rozporządzenia nr 575/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych („Rozporządzenie CRR”) powiększonego o dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych ponad wartość wynikającą z wymogów obliczonych zgodnie ze szczegółowymi zasadami określonymi w Rozporządzeniu CRR, o którym mowa w art. 138 ust. 1 pkt 2a) Ustawy.

Uwarunkowania te wraz z innymi kwestiami wskazanymi w nocie II.4.2 sprawozdania finansowego wskazują, że występuje znacząca niepewność, która może budzić poważne wątpliwości co do zdolności Banku do kontynuacji działalności. Nasza opinia nie zawiera modyfikacji w związku z tą sprawą.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania sprawozdania finansowego jako całości i przy formułowaniu naszej opinii oraz podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka, a w przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne przedstawiliśmy najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw.

Kluczowa sprawa badania	Jak nasze badanie odniosło się do tej sprawy
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom	
<p><i>Dlaczego zagadnienie jest kluczową sprawą badania?</i></p> <p>Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane w zamortyzowanym koszcie na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiły 37 073 551 tysięcy złotych i stanowiły 69% sumy bilansowej Banku. Na powyższą kwotę składała się wartość brutto kredytów i pożyczek w wysokości 41 933 656 tysięcy złotych pomniejszona o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w wysokości 4 860 105 tysięcy złotych.</p> <p>Zgodnie z MSSF 9 „Instrumenty finansowe” („MSSF 9”) Zarząd Banku powinien określić wartości oczekiwanych strat kredytowych. Ustalenie wysokości oraz momentu rozpoznania odpisu na oczekiwane straty kredytowe wymaga zastosowania istotnego osądu oraz istotnych i złożonych szacunków dotyczących między innymi:</p>	<p><i>Podejście do badania</i></p> <p>W ramach procedur badania przeanalizowaliśmy proces szacowania oczekiwanych strat kredytowych, a także procesów z nim związanych: proces udzielania kredytów, proces monitorowania sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorców oraz identyfikacji przesłanek utraty wartości. Dla powyższych procesów przeanalizowaliśmy zaprojektowanie i funkcjonowanie mechanizmów kontrolnych, a także wykonaliśmy testy wiarygodności w odniesieniu do sald i ujawnień w tym obszarze.</p> <p>Ponadto, zapoznaliśmy się z politykami rachunkowości oraz metodykami szacowania parametrów ryzyka oraz tworzenia odpisów w ujęciu portfelowym na oczekiwane straty kredytowe w świetle ich zgodności z wymogami MSSF 9, i porównaliśmy je z praktyką rynkową. Przeprowadziliśmy analizę określonych przez Bank przesłanek znaczącego</p>

Kluczowa sprawa badania	Jak nasze badanie odniosło się do tej sprawy
<ul style="list-style-type: none"> • przypisania aktywów finansowych do odpowiednich koszyków zgodnie z kryteriami MSSF 9, • interpretacji wymogów MSSF 9 oraz przyjętych założeń w modelu szacowania parametrów ryzyka kredytowego oraz odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych, • danych zastosowanych do kalkulacji odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych, • zastosowanych scenariuszy makroekonomicznych, • wyceny kredytów ocenianych indywidualnie, w tym oceny wielu scenariuszy, • ujawnień w sprawozdaniu finansowym. <p>Z uwagi na istotność kredytów i pożyczek udzielonych klientom w stosunku do aktywów ogółem, a także znaczącą rolę osądu i szacunków Zarządu oraz złożoność tych osądów i szacunków dotyczącą oceny oczekiwanych strat kredytowych, uważamy wycenę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek od klientów za kluczową sprawę badania.</p> <p>Odniesienie do ujawnienia w sprawozdaniu finansowym</p> <p>Informacje w zakresie metodyki klasyfikacji i wyceny kredytów i pożyczek udzielonych klientom, a także związane z nimi kwestie osądu i szacunków zostały opisane w notach II.4.9, II.4.13 oraz II.5 sprawozdania finansowego, natomiast szczegółowe informacje w zakresie wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz wartości odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości zostały opisane w notce II.22 sprawozdania finansowego.</p>	<p>wzrostu ryzyka kredytowego oraz klasyfikacji do kategorii („koszyków”) ryzyka, tzw. „staging”.</p> <p>Oceniliśmy modele, założenia i kompletność danych wykorzystanych przez Bank na potrzeby tworzenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe, w tym założenia będące podstawą określenia definicji niewykonania zobowiązania, prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania oraz straty w wyniku niewykonania zobowiązania, jak również poddaliśmy ocenie zmiany w modelach i weryfikację historycznej skuteczności modeli (tzw. backtesty).</p> <p>Przeanalizowaliśmy historyczne wartości odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w ujęciu portfelowym poprzez ich porównanie do rzeczywistych strat kredytowych realizowanych na poszczególnych jednorodnych portfelach w przeszłości.</p> <p>Poddaliśmy analizie sposób uwzględnienia scenariuszy makroekonomicznych i związane z nimi kluczowe osądy i założenia między innymi przez porównanie z publicznie dostępnymi prognozami ekonomicznymi.</p> <p>Na wybranej próbie przeanalizowaliśmy ekspozycje kredytowe oceniane przez Bank indywidualnie. Dla wybranych ekspozycji oceniliśmy racjonalność przyjętych przez Zarząd scenariuszy i związanych z nimi kwot odzysku, w tym wartości odzyskiwalnej zabezpieczeń, bazując na dostępnych danych finansowych i rynkowych. Dla wybranych ekspozycji przeanalizowaliśmy sytuację ekonomiczno-finansową kredytobiorców oraz wypełnianie warunków umów kredytowych w celu identyfikacji potencjalnych przesłanek utraty wartości.</p> <p>Przeprowadziliśmy procedury analityczne w zakresie struktury i dynamiki salda kredytów i pożyczek mające na celu identyfikację i wyjaśnienie istotnych zmian lub wyjaśnienie braku spodziewanych zmian.</p> <p>W odniesieniu do systemów informatycznych, w których w okresie sprawozdawczym wykonywane było przeliczanie zarówno parametrów ryzyka kredytowego oraz wyliczenie odpisu na oczekiwane straty kredytowe przeanalizowaliśmy efektywność mechanizmów kontrolnych.</p> <p>Przy przeprowadzaniu powyższych procedur angażowaliśmy naszych wewnętrznych specjalistów, odpowiednio, w zakresie modelowania ryzyka kredytowego oraz specjalistów w obszarze systemów informatycznych.</p>

Kluczowa sprawa badania	Jak nasze badanie odniosło się do tej sprawy
	<p>Ponadto oceniliśmy ujawnienia dotyczące odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom zawartych w sprawozdaniu finansowym pod kątem ich zgodności z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.</p>
Wycena zaangażowań i transakcji z jednostkami powiązanymi	
<p><i>Dlaczego zagadnienie jest kluczową sprawą badania?</i></p> <p>Bank wykazał w sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2019 roku inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone w wartości bilansowej netto wynoszącej 601 139 tysięcy złotych oraz kredyty, pożyczki i należności od jednostek powiązanych i rozrachunki z tytułu transakcji z jednostkami powiązanymi o wartości bilansowej netto wynoszącej 7 147 067 tysięcy złotych (w tym wierzytelności leasingowe o wartości bilansowej netto wynoszącej 5 072 719 tysięcy złotych).</p> <p>Bank ujmuje inwestycje w jednostkach zależnych według ceny nabycia oraz w jednostkach stowarzyszonych według metody praw własności z uwzględnieniem ewentualnych odpisów z tytułu utraty wartości. Zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 36 „Utrata wartości aktywów” („MSR 36”) Zarząd Banku, w przypadku zidentyfikowania przesłanek utraty wartości, ma obowiązek przeprowadzić test na utratę wartości aktywów. Test na utratę wartości inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone jest przeprowadzany poprzez porównanie wartości księgowej inwestycji z jej wartością odzyskiwalną. Metodologia wyliczenia odpisów z tytułu utraty wartości należności z tytułu zaangażowań dłużnych ustalona jest zgodnie z modelem oczekiwanych strat w MSSF 9 „Instrumenty finansowe” („MSSF 9”).</p> <p>Utrata wartości inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone oraz kredytów, pożyczek i należności od jednostek powiązanych oraz z tytułu transakcji z jednostkami powiązanymi jest kluczową sprawą badania z uwagi na istotną wartość tych pozycji w sprawozdaniu finansowym oraz istotny element osądu Zarządu Banku w zakresie identyfikacji wystąpienia przesłanek utraty wartości, a także założeń przyjętych do oszacowania wartości odzyskiwalnej inwestycji i odpisów aktualizujących należności.</p>	<p><i>Podejście do badania</i></p> <p>W ramach procedur badania oceniliśmy osądy oraz szacunki Zarządu w obszarze utraty wartości inwestycji oraz pozostałych zaangażowań. W ramach prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeanalizowaliśmy oraz omówiliśmy z Zarządem prognozy przyszłych przepływów pieniężnych i wyników jednostek zależnych i stowarzyszonych oraz zasadność kluczowych założeń tych prognoz, w tym okresów realizacji przepływów oraz stóp dyskonta. Sprawdziliśmy również poprawność arytmetyczną modelu zdyskontowanych dywidend oraz pozostałych modeli wykorzystywanych przez Bank do określenia wartości odzyskiwalnej tych inwestycji oraz zgodność metodologii z wymogami standardów, • w przypadku zaangażowań dłużnych: przeanalizowaliśmy m.in. sytuację ekonomiczno-finansową kredytobiorców oraz wypełnianie warunków umów kredytowych oraz racjonalność oszacowanych przez Zarząd kwot odzysku, w tym wartości odzyskiwalnej zabezpieczeń, bazując na dostępnych danych finansowych i rynkowych. Dla portfela skupionych wierzytelności leasingowych przeanalizowaliśmy ponadto wybrane umowy oraz strukturę finansowania wraz z ich wpływem na szacunki dotyczące parametrów ryzyka kredytowego. <p>Ponadto, oceniliśmy kompletność ujawnień, zgodnie z MSR 36, MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” oraz MSSF 9, a także MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych” w sprawozdaniu finansowym Banku.</p>

Kluczowa sprawa badania	Jak nasze badanie odniosło się do tej sprawy
<p>Odniesienie do ujawnienia w sprawozdaniu finansowym</p> <p>Ujawnienia dotyczące szacunków wartości odzyskiwalnej inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone zostały zamieszczone w nocie II.25 sprawozdania finansowego oraz w nocie II.5 sprawozdania finansowego w obszarze profesjonalnego osądu i szacunków Zarządu. Ujawnienia dotyczące zaangażowań w jednostki powiązane zostały zamieszczone w nocie II.45 sprawozdania finansowego.</p>	
<p>Odzyskiwalność aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego</p>	
<p><i>Dlaczego zagadnienie jest kluczową sprawą badania?</i></p> <p>Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego Banku na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosły 730 197 tysięcy złotych.</p> <p>Bank ujmuje aktywa z tytułu podatku odroczonego w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz stratą podatkową w roku podatkowym 2019, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego.</p> <p>Bank rozpoznaje aktywa z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Brak osiągnięcia zakładanych wyników podatkowych w określonych okresach w przyszłości mógłby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.</p> <p>Rozpoznanie aktywów z tytułu podatku odroczonego wymaga zastosowania przez Bank szacunków oraz osądów, co do ich realizowalności m.in. dotyczących przyszłych wyników podatkowych Banku, czy uprawdopodobnień odpisów z tytułu utraty wartości kredytów.</p> <p>W związku z powyższym oraz istotnością tej pozycji obszar ten stanowi kluczową sprawę badania.</p> <p>Odniesienie do ujawnienia w sprawozdaniu finansowym</p> <p>Polityki rachunkowości Banku w zakresie aktywów z tytułu podatku odroczonego zostały opisane w nocie II.4.35 sprawozdania finansowego. Dodatkowe informacje dotyczące aktywów z tytułu</p>	<p><i>Podejście do badania</i></p> <p>W trakcie badania uzyskaliśmy zrozumienie procesu rozpoznawania zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego w Banku.</p> <p>Wykonaliśmy ponadto analizę kompletności i poprawności ujęcia w kalkulacji aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego różnic przejściowych oraz poprawności kalkulacji ujętych przez Bank w związku z tymi różnicami aktywów z tytułu podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2019 roku.</p> <p>Oceniliśmy założenia wykorzystywane przez Bank w ocenie odzyskiwalności rozpoznanych na dzień 31 grudnia 2019 roku aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym możliwość realizacji prognozowanego wyniku podatkowego przyjęte założenia i szacunki dotyczące możliwości uprawdopodobnienia odpisów dla celów podatkowych. Nasze analizy zostały przeprowadzone we współpracy ze specjalistami podatkowymi. Przeanalizowaliśmy spójność założeń przyjętych w prognozowanych wynikach podatkowych oraz wynikach finansowych w Planie Naprawy Banku.</p> <p>Przeprowadziliśmy także analizę ujęcia przez Bank w wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego zdarzeń, które wystąpiły po dacie bilansowej, a przed datą sporządzenia sprawozdania finansowego.</p> <p>Rozważyliśmy ponadto, czy zawarte w sprawozdaniu finansowym ujawnienia w zakresie zasad rozpoznawania aktywów z tytułu podatku odroczonego oraz założenia w zakresie odzyskiwalności aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompletne, adekwatne do specyfiki działalności</p>

Kluczowa sprawa badania	Jak nasze badanie odniosło się do tej sprawy
<p>podatku odroczono zostały przedstawione w nocie II.17 sprawozdania finansowego.</p>	<p>i przyszłych planów Banku oraz zgodnie z obowiązującymi wymogami w zakresie sprawozdawczości finansowej.</p>
<p>Rezerwy na ryzyko prawne związane z portfelem hipotecznych kredytów walutowych</p>	
<p><i>Dlaczego zagadnienie jest kluczową sprawą badania?</i></p> <p>Bank udzielał walutowych kredytów hipotecznych indeksowanych do walut obcych, w tym do franka szwajcarskiego („hipoteczne kredyty walutowe”). Wartość tych kredytów na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosła 8 904 320 tysięcy złotych.</p> <p>Umowy kredytowe, w oparciu o które kredyty te zostały udzielone, zawierają klauzule kwestionowane przez klientów na drodze sądowej pod zarzutem abuzywności lub pod innymi zarzutami wraz z roszczeniami dotyczącymi orzeczenia częściowej nieważności umów kredytowych, tj. pod względem postanowień dotyczących waloryzacji, lub orzeczenia, że umowy te są nieważne w całości.</p> <p>W dniu 3 października 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”) (sygn. akt C-260/18) wydał orzeczenie w sprawie kredytu indeksowanego do franka szwajcarskiego, które wpłynęło na linię orzeczniczą sądów polskich i potwierdziło podwyższone ryzyko prawne tego portfela.</p> <p>Bank zgodnie z wymogami MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oszacował rezerwę zarówno w odniesieniu do portfela pozostałego do spłaty, jak i kredytów spłaconych przed datą bilansową, której saldo na dzień 31 grudnia 2019 wynosiło 176 352 tys. zł.</p> <p>Osądy Zarządu dotyczące założeń do wyceny rezerw z tytułu postępowań sądowych oraz potencjalnych postępowań sądowych są obarczone licznymi niepewnościami związanymi z przyszłymi rozstrzygnięciami (zarówno co do kształtu rozstrzygnięcia, jak i jego wartości) i mogą zmienić się w czasie.</p> <p>Ze względu na znaczącą wartość portfela stanowiącego podstawę do potencjalnych przyszłych roszczeń wobec Banku, jak też złożoność i niepewność dotyczącą założeń przyjętych do oszacowania rezerwy portfelowej, uznaliśmy ten obszar za kluczową sprawą badania.</p>	<p><i>Podejście do badania</i></p> <p>W ramach procedur badania przeprowadziliśmy między innymi następujące procedury:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oceniliśmy, czy zastosowane przez Bank podejście księgowe jest zgodne z MSSF, • przeanalizowaliśmy protokoły z posiedzeń organów Banku. • zapoznaliśmy się z korespondencją Banku z organami nadzoru i z rejestrami skarg klientów oraz wybranymi skargami otrzymanymi przez Bank, • przeanalizowaliśmy metodologię wykorzystaną do oszacowania rezerwy oraz główne założenia tej rezerwy, w tym: • przeprowadziliśmy rozmowy z Zarządem oraz specjalistami zaangażowanymi w oszacowanie rezerwy, w tym z prawnikami Banku, na temat przyjętych założeń uwzględniających historyczne obserwacje, a także informacje i zdarzenia następujące po dacie bilansowej, • zapoznaliśmy się z projekcjami w zakresie przewidywanej liczby pozwów sądowych przeciwko Bankowi w perspektywie przyjętego horyzontu czasowego, sporządzonymi w oparciu o historyczne dane na temat dotychczas zgłoszonych pozwów przeciwko Bankowi, jak i o ilość wydawanych klientom przez Bank zaświadczeń wymaganych do rozpoczęcia, • w odniesieniu do portfela kredytów udzielonych przez Bank uzyskaliśmy bezpośrednio od zewnętrznych kancelarii prawnych współpracujących z Bankiem ich stanowiska opracowane w oparciu o aktualną linię orzeczniczą sądów, co do oczekiwanych rozstrzygnięć spraw sądowych wraz z oszacowaniem prawdopodobieństwa tych rozstrzygnięć,

Kluczowa sprawa badania	Jak nasze badanie odniosło się do tej sprawy
<p>Odniesienie do ujawnienia w sprawozdaniu finansowym</p> <p>Ujawnienia w zakresie osądu Zarządu Banku związanego z szacunkami dotyczącymi powyższych rezerw znajdują się w nocie II.5 oraz II.36 sprawozdania finansowego.</p> <p>Informacje dotyczące istotnych toczących się spraw sądowych zostały zawarte w nocie II.36 sprawozdania finansowego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizowaliśmy sposób kalkulacji wartości potencjalnych strat w ramach poszczególnych scenariuszy zakładanych przez Bank, • sprawdziliśmy prawidłowość i kompletność danych stanowiących podstawę przeprowadzonych wyliczeń, potwierdziliśmy matematyczną poprawność kalkulacji. <p>Oceniliśmy ujawnienia związane z szacunkami dotyczącymi rezerw oraz zobowiązań warunkowych zawarte w sprawozdaniu finansowym, pod kątem ich kompletności oraz adekwatności w świetle MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”.</p>
Wycena zaangażowania w TU Europa	
<p><i>Dlaczego zagadnienie jest kluczową sprawą badania?</i></p> <p>Jak wskazano w nocie II.20 sprawozdania finansowego, Bank jest stroną porozumień dotyczących opcji sprzedaży w odniesieniu do akcji TU Europa (w tym posiadanych przez Bank) oraz sposobu obliczania ceny ich wykonania obejmującej m.in. potencjalne zobowiązania z tytułu <i>clawback</i> dotyczące współpracy między spółkami z Grupy Kapitałowej TU Europa a spółkami powiązanymi z akcjonariuszem kontrolującym Bank.</p> <p>W związku z powyższymi porozumieniami na dzień 31 grudnia 2019 roku Bank wykazał w ramach aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy akcje TU Europa o wartości 113 043 tysięcy złotych oraz w ramach pochodnych instrumentów finansowych opcje sprzedaży akcji (po uwzględnieniu zobowiązania z tytułu <i>clawback</i>) o wartości 17 441 tysięcy złotych.</p> <p>Powyższe aktywa finansowe wyceniane są przy użyciu istotnych nieobserwowalnych danych wejściowych, przy czym wartość opcji została pomniejszona o szacowaną zdyskontowaną wartość potencjalnego przyszłego zobowiązania, którego wysokość zależy od wyników współpracy pomiędzy spółkami z Grupy Kapitałowej TU Europa S.A. a spółkami powiązanymi z akcjonariuszem kontrolującym Bank w okresie 2012-2026.</p> <p>Ponieważ wycena powyższych aktywów finansowych wymaga zastosowania przez Bank profesjonalnego osądu i szacunków w obszarze przewidywanych przepływów pieniężnych oraz realizacji prognoz</p>	<p><i>Podejście do badania</i></p> <p>Nasze procedury badania obejmowały m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie się z porozumieniami zawartymi pomiędzy stronami udostępnionymi przez Zarząd Banku; • ocenę metodologii i założeń wykorzystanych przez Zarząd Banku w wycenie akcji oraz opcji na akcje TU Europa obejmujących m.in. prognozy finansowe TU Europa, stopy dyskonta oraz dobór spółek porównawczych; • analizę i omówienie z Zarządem Banku prognozy przyszłych przepływów pieniężnych dotyczące współpracy między spółkami z Grupy Kapitałowej TU Europa, a spółkami powiązanymi z akcjonariuszem kontrolującym Bank; • analizę i omówienie z Zarządem Banku oceny prawdopodobieństwa realizacji zobowiązań warunkowych wynikających z porozumień; • porównanie szacunków i założeń przyjętych na potrzeby wyceny do publicznie dostępnych danych rynkowych o charakterze ekonomiczno-finansowym, a także do planów finansowych Banku oraz TU Europa. <p>Rozważyliśmy ponadto, czy zawarte w sprawozdaniu finansowym ujawnienia są adekwatne.</p>

Kluczowa sprawa badania	Jak nasze badanie odniosło się do tej sprawy
<p>biznesowych, a wartość jest istotna, kwestia ta została uznana za kluczową sprawę badania.</p> <p>Odniesienie do ujawnienia w sprawozdaniu finansowym</p> <p>Informacje dotyczące wyceny tych aktywów finansowych, a także związane z nimi kwestie osądu i szacunków zostały opisane w notach II.5, II.20 oraz II.41 sprawozdania finansowego.</p>	

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej za sprawozdanie finansowe

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Banku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości, obowiązującymi Bank przepisami prawa oraz statutem Banku, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Zarząd uznaje za niezbędną, aby umożliwić sporządzenie sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając sprawozdanie finansowe Zarząd Banku jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Banku do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd albo zamierza dokonać likwidacji Banku, albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Zarząd Banku oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości. Członkowie Rady Nadzorczej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Banku.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności, czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego.

Zgodnie z § 5 Międzynarodowego Standardu Badania 320, koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania, jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie finansowe, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym, wszystkie opinie i stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu z badania są wyrażane z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i zawodowym osądem biegłego rewidenta.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Banku ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jego spraw przez Zarząd Banku obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może dotyczyć zmywy, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej,
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Banku,
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Banku,
- wyciągamy wniosek na temat odpowiedności zastosowania przez Zarząd Banku zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, która może poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Banku do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Bank zaprzestanie kontynuacji działalności,
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy sprawozdanie finansowe przedstawia będące ich podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Przekazujemy Komitetowi Audytu informacje o, między innymi, planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Składamy Komitetowi Audytu oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz że będziemy informować ich o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Komitetowi Audytu ustaliliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy i dlatego uznaliśmy je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają publicznego ich ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że kwestia nie powinna być przedstawiona w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje przeważąby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

Inne informacje, w tym sprawozdanie z działalności

Inne informacje obejmują Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Getin Noble Bank S.A. oraz Getin Noble Banku S.A. za 2019 rok („Sprawozdanie z działalności”) wraz z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego i oświadczeniem na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b ust. 1 ustawy o rachunkowości, które są wyodrębnioną częścią tego sprawozdania (razem „Inne informacje”).

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie Innych informacji zgodnie z przepisami prawa.

Zarząd Banku oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby Sprawozdanie z działalności wraz z wyodrębnionymi częściami spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje Innych informacji. W związku z badaniem sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem jest zapoznanie się z Innymi informacjami, i czyniąc to, rozpatrzenie, czy Inne informacje nie są istotnie niespójne ze sprawozdaniem finansowym lub naszą wiedzą uzyskaną podczas badania, lub w inny sposób wydają się istotnie zniekształcone. Jeśli, na podstawie wykonanej pracy, stwierdzimy istotne zniekształcenia w Innych informacjach, jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszym sprawozdaniu z badania. Naszym obowiązkiem, zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach, jest również wydanie opinii, czy Sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z przepisami oraz czy jest zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Ponadto jesteśmy zobowiązani do poinformowania, czy Bank sporządził oświadczenie na temat informacji niefinansowych oraz wydania opinii, czy Bank w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego zawarł wymagane informacje.

Opinia o Sprawozdaniu z działalności

Na podstawie wykonanej w trakcie badania pracy, naszym zdaniem, Sprawozdanie z działalności:

- zostało sporządzone zgodnie z art. 49 ustawy o rachunkowości oraz § 70 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („rozporządzenie o informacjach bieżących”) oraz art. 111a ust 1-2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo Bankowe („Prawo Bankowe”),
- jest zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Ponadto, w świetle wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas naszego badania oświadczamy, że nie stwierdziliśmy w Sprawozdaniu z działalności istotnych zniekształceń.

Opinia o oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego

Naszym zdaniem, w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego Bank zawarł informacje określone w § 70 ust. 6 punkt 5 rozporządzenia o informacjach bieżących/regulaminu, o którym mowa w art. 61 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych („regulamin”).

Ponadto, naszym zdaniem, informacje wskazane w § 70 ust. 6 punkt 5 lit. c-f, h oraz i tego rozporządzenia/regulaminu zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Informacja na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach informujemy, że Bank zamieścił w sprawozdaniu z działalności informację o sporządzeniu odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b ust. 9 ustawy o rachunkowości oraz że Bank sporządził takie odrębne sprawozdanie.

Nie wykonaliśmy żadnych prac atestacyjnych dotyczących odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych i nie wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Banki są obowiązane przestrzegać regulacji ostrożnościowych zawartych w przepisach Prawa Bankowego, uchwałach Zarządu NBP, uchwałach KNF, zaleceniach i rekomendacjach KNF oraz Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012 i wydanych na podstawie tego rozporządzenia rozporządzeń Komisji (UE), a także Ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym („Ustawa o nadzorze makroostrożnościowym”) dotyczących:

- koncentracji ryzyka kredytowego,
- koncentracji udziałów kapitałowych,
- kwalifikacji kredytów oraz udzielonych gwarancji i poręczeń do grup ryzyka,
- płynności,
- wysokości rezerwy obowiązkowej,
- adekwatności kapitałowej.

Zarząd Banku odpowiada za przestrzeganie obowiązujących regulacji ostrożnościowych, w tym za prawidłowość ustalenia współczynników kapitałowych. Naszym obowiązkiem, na podstawie przeprowadzonego badania sprawozdania finansowego, jest poinformowanie w sprawozdaniu z badania, czy Bank przestrzega obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach, w szczególności czy Bank prawidłowo ustalił współczynniki kapitałowe przedstawione w nocie III.8 sprawozdania finansowego. Celem badania sprawozdania finansowego nie było wyrażenie opinii na temat przestrzegania przez Bank obowiązujących regulacji ostrożnościowych, a zatem nie wyrażamy opinii na ten temat.

W ramach badania sprawozdania finansowego wykonaliśmy procedury w odniesieniu do współczynników kapitałowych i nie zidentyfikowaliśmy nieprawidłowości w wyliczeniu tych współczynników, które mogłyby mieć istotny wpływ na sprawozdanie finansowe jako całość. W związku z tym informujemy, że Zarząd Banku prawidłowo ustalił współczynniki kapitałowe na dzień 31 grudnia 2019 roku zgodnie z przepisami opisanymi powyżej.

Natomiast, jak opisano w nocie II.4.2 sprawozdania finansowego, w dniu 16 marca 2020 roku nastąpiło naruszenie przez Bank wymogu kapitałowego, o którym mowa w art. 142 ust. 1 pkt. 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe tj. poziomu łącznego współczynnika kapitałowego, o którym mowa w art. 92 Rozporządzenia CRR powiększonego o dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych ponad wartość wynikającą z wymogów obliczonych zgodnie ze szczegółowymi zasadami określonymi w Rozporządzeniu CRR, o którym mowa w art. 138 ust. 1 pkt 2a) Ustawy. Ponadto, w okresie od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 24 stycznia 2019 roku nastąpiło naruszenie przez Bank wskaźnika płynności LCR oraz nadzorczej miary płynności M4.

Oświadczenie na temat świadczonych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które świadczyliśmy na rzecz Banku i jego spółek zależnych są zgodne z prawem i przepisami obowiązującymi w Polsce oraz że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zakazane na mocy art. 5 ust. 1 rozporządzenia UE oraz art. 136 ustawy o biegłych rewidentach. Usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które świadczyliśmy na rzecz Banku i jego spółek zależnych w badanym okresie sprawozdawczym zostały wymienione w Sprawozdaniu z działalności.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania sprawozdania finansowego Banku po raz pierwszy uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 31 maja 2017 roku. Sprawozdania finansowe Banku badamy nieprzerwanie począwszy od roku obrotowego zakończonego dnia 31 grudnia 2017 roku; to jest przez okres 3 kolejnych lat.

Warszawa, dnia 31 marca 2020 roku

Kluczowy biegły rewident

Anna Sirocka
biegły rewident
nr w rejestrze: 9626

działający w imieniu:
Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną
odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr na liście firm audytorskich: 130